

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

**Regionalny Program Strategiczny
w zakresie edukacji i kapitału społecznego
- projekt z 21 stycznia 2021 r.**

Konsultacje społeczne
luty 2021 r.

Cel strategiczny 1 TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO	Cel strategiczny 2 OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA	Cel strategiczny 3 ODPORNĄ GOSPODARKA
CO 1.1. Bezpieczeństwo środowiskowe	CO 2.1. Fundamenty edukacji	CO 3.1. Pozycja konkurencyjna
CO 1.2. Bezpieczeństwo energetyczne	CO 2.2. Wrażliwość społeczna	CO 3.2. Rynek pracy
CO 1.3. Bezpieczeństwo zdrowotne	CO 2.3. Kapitał społeczny	CO 3.3. Oferta turystyczna i czasu wolnego
CO 1.4. Bezpieczeństwo cyfrowe	CO 2.4. Mobilność	CO 3.4. Integracja z globalnym systemem transportowym

DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA

ZESPOŁY ROBOCZE

- grupy robocze powołane do poszczególnych bloków tematycznych
- wykorzystanie zasobów jednostek SWP: instytucje kultury, oświaty, PBPR
- wykorzystanie ciał regionalnych (Pomorska Rada Kultury, Pomorska Rada Oświatowa); przedstawiciele NGO, w tym LGD i LGR

EKSPERCI ZEWNĘTRZNI

- szkoły wyższe: B. Wikieł, M. Popowska (PG), A. Kłonczynski, Maria Groenwald, G. Stunża (UG), D. Werbińska (AP)
- przedstawiciele pracodawców: J. Filipczak (RIGP), W. Szczepański, P. Cymanowski (Pracodawcy Pomorza), D. Orzeł (PSSE)
- LGD, LGR, NGO: E. Czeplina, A. Kallas, D. Lessnau, M. Heron, J. Zielonka (PS Leader), T. Grybek (fundacja BB), P. Stec (COP), M. Chabior (PROP), S. Borowska (KUL), L. Sarnowski
- przedstawiciele JST: D. Woronowicz (powiat kwidzyński), J. Tersa (powiat kartuski)
- instytucje zewnętrzne: M. Nowicka (GTS), J. Kamińska (PPP Puck), M. Gołubiew (PPP Nr 7 Gdańsk), A. Tomasik (ZSO Nr 8 Gdańsk), I. Tanewska (SP Rotmanka), J. Stawicki (ZSP Nr 3 Malbork), A. Bąkowska (Przedszkole Nr 121 Słupsk), A. Bieńczyk (ZST Kartuzy),

RPS w zakresie edukacji i kapitału społecznego

Fundamenty edukacji

Edukacja dla rozwoju

Powszechna edukacja
przedszkolna

Kompetencje przyszłości

Indywidualne ścieżki edukacji

Kompetencje kadr
systemu oświaty

Dialog edukacyjny

Dobry start
na rynku pracy

Skuteczne i powszechne
doradztwo zawodowe

Atrakcyjne szkolnictwo
zawodowe

Kapitał społeczny

Społeczne funkcje kultury

Tożsamość i różnorodność

Rozwój infrastruktury kultury
i zachowania dziedzictwa
materialnego

Kompetencje kadr
kultury i turystyki

Przestrzeń aktywnych i
świadomych Pomorzan

Świadomość i wiedza
mieszkańców

Silne więzi mieszkańców
ze środowiskiem lokalnym

Przestrzeń przyjazna
mieszkańcom

cele szczegółowe

priority

działania

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.1. EDUKACJA DLA ROZWOJU

1.1.1. Powszechna edukacja przedszkolna (DES) (1)

- zakres interwencji:
 - kompetencje kluczowe dzieci (z uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli)
 - tworzenie nowych miejsc oraz przyjaznej infrastruktury
 - większy udział specjalistów zapewniających zróżnicowane formy zajęć
 - działania służące zachowaniu języka regionalnego
 - promocja edukacji przedszkolnej
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 1. zintegrowane działania: wsparcie dzieci i nauczycieli oraz tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego
 2. realizowane w partnerstwie gmina – prywatny inwestor
- ukierunkowanie terytorialne: → preferencja: obszary
 1. o odsetku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym poniżej średniej wojewódzkiej
 2. przewidziane w planach zagospodarowania przestrzennego do zabudowy wielorodzinnej
 3. wiejskie

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.1. EDUKACJA DLA ROZWOJU

1.1.2. Kompetencje przyszłości (DES) (2)

- zakres interwencji – wspierający rozwój kompetencji kluczowych:
 - oferta zajęć pozalekcyjnych – postawa obywatelska (tradycje regionu i jego nadmorskie położenie; wyzwania cywilizacyjne, w tym klimatyczne)
 - wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz doradztwo zawodowe
 - kompetencje nauczyciela (wykorzystanie nowoczesnych technologii, metoda projektu edukacyjnego)
 - zachowanie języka regionalnego
 - współpraca międzynarodowa
- kryteria strategiczne (preferencja):
 1. zintegrowane działania: wsparcie dzieci oraz nauczycieli
 2. realizowane w partnerstwie organ prowadzący – instytucje i podmioty zewnętrzne
- ukierunkowanie terytorialne (preferencja - szkoły):
 1. na obszarach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich
 2. o wynikach egzaminów zewnętrznych poniżej średniej wojewódzkiej

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.1. EDUKACJA DLA ROZWOJU

1.1.2. Kompetencje przyszłości (DES) (2')

Przedsięwzięcie strategiczne: „Regionalne wsparcie szkół i placówek oświatowych” jako część realizacji zobowiązania: Kompleksowe wsparcie szkół i placówek oświatowych

▪ zakres:

1) kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów realizowane:

- w szkołach o wynikach egzaminów zewnętrznych poniżej średniej wojewódzkiej
- oraz w szkołach znajdujących się na obszarze gmin wiejskich i miejsko-wiejskich
- i/lub JST o niskich dochodach per capita
- i/lub JST o wysokim wskaźniku deprivacji

2) przygotowanie i wdrażanie nowych form pracy – efektywne kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów

▪ realizatorzy:

ad. 1) organy prowadzące

ad 2) regionalne placówki doskonalenia nauczycieli

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.1. EDUKACJA DLA ROZWOJU

1.1.3. Indywidualne ścieżki uczniów (DES) (3)

- realizacja zobowiązania: Wzmocnienie wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
 1. Przedsięwzięcie strategiczne: „Zdolni z Pomorza”
 - zakres:
 - diagnoza uzdolnień oraz lokalne, regionalne i akademickie formy wsparcia uczniów oraz
 - doskonalenie nauczycieli w zakresie pracy z uczniem zdolnym oraz
 - wsparcie rodziców i opiekunów prawnych
 - realizatorzy: SWP, JST – powiat we współpracy z gminami, szkoły wyższe – we współpracy z NGO
 2. Przedsięwzięcie strategiczne: „Pomorskie wsparcie edukacji włączającej”
 - zakres:
 - wsparcie uczniów z niepełnosprawnościami, dysfunkcjami rozwojowymi oraz z zaburzeniami
 - wsparcie uczniów powracających z zagranicy oraz uczniów cudzoziemców
 - doskonalenie nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
 - wsparcie rodziców i opiekunów prawnych
 - realizatorzy: SWP, JST - powiat (poradnie ppp), organy prowadzące – we współpracy z NGO

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.1. EDUKACJA DLA ROZWOJU

1.1.4. Kompetencje kadr systemu oświaty (DES) (4)

- zakres interwencji:
 - wsparcie dyrektorów oraz pracowników organów prowadzących w zakresie zarządzania oświatą
 - wsparcie nauczycieli w zakresie: autoewaluacji, kompetencji wychowawczych, nowej roli nauczyciela, preorientacji zawodowej uczniów, kompetencji interpersonalnych i komunikacyjnych
 - wsparcie nauczycieli języka regionalnego
 - promocja pozytywnego wizerunku nauczyciela
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 - realizowane w partnerstwie ze szkołami wyższymi, organizacjami pracodawców oraz NGO
- ukierunkowanie terytorialne: obszar całego województwa

Przedsięwzięcie strategiczne: „Referencyjne szkoły i placówki oświatowe województwa pomorskiego” jako część realizacji zobowiązania: Kompleksowe wsparcie szkół i placówek oświatowych

- zakres:
 - budowa sieci szkół i placówek oświatowych referencyjnych (pracujących modelowo)
- realizatorzy: regionalne placówki doskonalenia nauczycieli

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.1. EDUKACJA DLA ROZWOJU

1.1.5. Dialog edukacyjny (DES) (5)

- zakres interwencji:
 - rozwój sieci dialogu edukacyjnego
 - zwiększenie społecznej partycypacji w kreowaniu lokalnej polityki oświatowej
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 - realizowane w ramach partnerstwa: NGO, w tym LGD/LGR; JST oraz z co najmniej z jednym z następujących podmiotów: szkoły wyższe, pracodawcy
- ukierunkowanie terytorialne:
 - obszar całego województwa

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.2. DOBRY START NA RYNKU PRACY

1.2.1. Skuteczne i powszechne doradztwo zawodowe (DES) (1)

- zakres interwencji:
 - podnoszenie kompetencji doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach
 - budowa bazy narzędzi wspierających pracę doradców zawodowych
 - poszerzenie współpracy szkół z instytucjami rynku pracy, pracodawcami i szkołami wyższymi
 - rozwijanie pomorskiej sieci doradców zawodowych
 - upowszechnianie wiedzy o zawodach w branżach kluczowych dla regionu
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 - realizowane we współpracy organów prowadzących z co najmniej dwoma spośród następujących podmiotów: instytucje rynku pracy, instytucje integracji i pomocy społecznej, NGO, pracodawcy
- ukierunkowanie terytorialne:
 - obszar całego województwa

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 1.2. DOBRY START NA RYNKU PRACY

1.2.2. Atrakcyjne szkolnictwo zawodowe (DES) (2)

Przedsięwzięcie strategiczne: „Kształtowanie sieci szkół zawodowych na Pomorzu – etap II” jako realizacja zobowiązania Koordynacja rozwoju szkolnictwa zawodowego w branżach kluczowych dla regionów

▪ zakres:

- jakość kształcenia zawodowego, w tym stosowanie nowoczesnych symulatorów w praktycznej nauce zawodów
- infrastruktura szkół zawodowych
- regionalna e-platforma szkolnictwa zawodowego z modułem do zdalnej komunikacji i zdalnego kształcenia
- wyposażenie szkół zawodowych w narzędzia i technologie do zdalnego kształcenia zawodowego oraz szkolenia z obsługi tych narzędzi
- wsparcie uczniów o szczególnych uzdolnieniach w przedmiotach zawodowych
- promocja szkolnictwa zawodowego

▪ realizatorzy:

- organy prowadzące

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. FUNDAMENTY EDUKACJI

▪ ZOBOWIĄZANIA:

- Kompleksowe wsparcie szkół i placówek oświatowych → **przedsięwzięcia strategiczne:** „Regionalne wsparcie szkół i placówek oświatowych” oraz „Referencyjne szkoły i placówki oświatowe województwa pomorskiego”
- Wzmocnienie wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi → **przedsięwzięcia strategiczne:** „Zdolni z Pomorza” oraz „Pomorskie wsparcie edukacji włączającej”
- Koordynacja rozwoju szkolnictwa zawodowego w branżach kluczowych → **przedsięwzięcie strategiczne:** „Kształtowanie sieci szkół zawodowych na Pomorzu – etap II”

▪ OCZEKIWANIA WOBEC RZĄDU:

- Wyposażenie samorządów województw w narzędzia realnego wpływu na kształtowanie i koordynowanie regionalnej polityki edukacyjnej, w szczególności w obszarze szkolnictwa zawodowego
- Zwiększenie nakładów finansowych na oświatę, w tym zapewnienie środków na wzmocnienie infrastruktury szkolnej oraz na doradztwo zawodowe na każdym etapie edukacyjnym
- Wzrost wynagrodzeń nauczycieli oraz wdrożenie narzędzi zachęcających do podjęcia pracy w zawodzie nauczyciela, w szczególności przedmiotów zawodowych

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 2.1. SPOŁECZNE FUNKCJE KULTURY

2.1.1. Tożsamość i różnorodność (DK) (1)

- zakres interwencji:
 - zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego
 - umacnianie w Pomorzanach świadomości i tożsamości regionalnej
 - promowanie działań kulturalnych i edukacyjnych kształtujących postawy społeczne i obywatelskie z uwzględnieniem takich wartości, jak otwartość i dialog
 - zwiększanie dostępności kultury, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 - realizowane w partnerstwie instytucji kultury SWP z innymi instytucjami kultury i/lub NGO i/lub twórcami kultury
- ukierunkowanie terytorialne:
 - obszar całego województwa

2.1.2. Rozwój infrastruktury kultury i zachowanie dziedzictwa materialnego (DK) (2)

- zakres interwencji:
 - budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury
 - wzmocnienie roli nowych technologii w budowaniu oferty instytucji kultury, w tym e-kultura
 - przeciwdziałanie procesowi degradacji zabytków oraz poprawa stanu zachowania obiektów i obszarów zabytkowych
 - przywracanie wartości obiektom i zespołom zabytkowym m.in. poprzez nadanie im nowych funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych
- kryteria strategiczne: brak
- ukierunkowanie terytorialne:
 - obszar całego województwa ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zabytkowych w strefach koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego (Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego) oraz tych o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa regionalnego

ZAKRES INTERWENCJI
PRIORYTET 2.1. SPOŁECZNE FUNKCJE KULTURY

2.1.3. Kompetencje kadr kultury i turystyki (DK, DT) (3)

- zakres interwencji:
 - podnoszenie kompetencji kadr kultury i turystyki oraz wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie prowadzenia działalności kulturalnej (w tym edukacji kulturalnej) pomiędzy pracownikami instytucji kultury, organizacji pozarządowych czy indywidualnymi twórcami kultury
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 - realizowane we współpracy instytucji kultury SWP z innymi instytucjami kultury i/lub NGO i/lub twórcami kultury
- ukierunkowanie terytorialne:
 - obszar całego województwa

ZAKRES INTERWENCJI

PRIORYTET 2.2. PRZESTRZEŃ AKTYWNYCH I ŚWIADOMYCH POMORZAN

2.2.1. Świadomość i wiedza mieszkańców (ROPS, DK, DROŚ, DZ, DIF, DC, DRG – koordynacja DES) (1)

- zakres interwencji:
 - utworzenie pakietu programów w kluczowych obszarach życia społecznego skierowanych do różnych grup wiekowych wpływających na zmianę postaw (*aktywność obywatelska, kultura i tożsamość regionalna, środowisko i klimat, zdrowy tryb życia, racjonalne zachowania komunikacyjne, cyfryzacja oraz przedsiębiorczość*)
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 - wspierające lokalne inicjatywy mieszkańców
 - realizowane w partnerstwie pomiędzy JST a NGO
- ukierunkowanie terytorialne:
 - obszar całego województwa

2.2.2. Silne więzi mieszkańców ze środowiskiem lokalnym (DPROW, DROŚ, PBPR – koordynacja PBPR) (2)

- zakres interwencji:
 - rozwój oferty miejsc integracji lokalnych społeczności
 - zwiększenie zaangażowania szkół w życie społeczności lokalnej
 - innowacyjne formy partycypacji społecznej (Aktywne Sołectwo)
 - wspieranie inicjatyw grup nieformalnych i NGO na rzecz społeczności lokalnych
 - promowanie dobrych praktyk podmiotów gospodarczych oraz podmiotów prywatnych w zakresie działań na rzecz społeczności lokalnych oraz poprawy jakości przestrzeni publicznej
- kryteria strategiczne: → preferencja:
 - realizowane w partnerstwie pomiędzy szkołami oraz NGO lub LGD/LGR
 - w których działania szkół wspierają lokalne inicjatywy mieszkańców
 - wykorzystujące narzędzia animacji środowiskowej oraz wolontariatu
 - wykorzystujące walory wynikające z kontekstu przyrodniczego i kulturowego
- ukierunkowanie terytorialne:
 - miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze
 - obszary zagrożone trwałą marginalizacją

ZAKRES INTERWENCJI

PRIORYTET 2.2. PRZESTRZEŃ AKTYWNYCH I ŚWIADOMYCH POMORZAN

2.2.3. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom (PBPR, DPR – koordynacja PBPR) (3)

- zakres interwencji:
 - rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast (EFS+EFRR)
 - przywracanie funkcji społecznej przestrzeniom publicznym
 - nadawanie nowych funkcji obiektom wykorzystywanym uprzednio na inne cele
- kryteria strategiczne: → obligatoryjne:
 - kryterium wzrostu poziomu uczestnictwa w życiu społecznym oraz włączenia lokalnej społeczności w realizację przedsięwzięć
 - kryterium wykorzystania walorów wynikających z kontekstu przyrodniczego i kulturowego
- ukierunkowanie terytorialne:
 - w zakresie rewitalizacji → obligatoryjnie: obszary zdegradowane w miastach objęte programami rewitalizacji
 - w zakresie przywracania funkcji społecznych
 - preferencja: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją
 - obligatoryjnie: obiekty i tereny zlokalizowane w granicach administracyjnych miast
 - w zakresie nadawania nowych funkcji obiektom wykorzystywanym uprzednio na inne cele
 - obligatoryjnie: obiekty i tereny zlokalizowane w granicach administracyjnych miast

2.2.3. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom (PBPR, DPR – koordynacja PBPR) (3')

Przedsięwzięcie strategiczne: „Przestrzeń dla aktywności” jako realizacja zobowiązania: Utworzenie regionalnego systemu kształtowania i zarządzania rozwojem przestrzeni publicznych

- zakres:
 - standardy oraz model współpracy dla przedsięwzięć realizowanych w przestrzeni publicznej
 - katalog praktyk i propozycji kryteriów wyboru przedsięwzięć realizowanych w przestrzeni publicznej
 - program rozwoju wrażliwości przestrzennej mieszkańców regionu
 - promowanie dobrych praktyk i doświadczeń w zakresie przestrzeni publicznej
- realizatorzy:
 - SWP we współpracy ze szkołami wyższymi, organizacjami zawodowymi lub stowarzyszeniami architektów i urbanistów oraz z NGO

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. KAPITAŁ SPOŁECZNY

■ ZOBOWIĄZANIA:

- Koordynacja realizacji programów skierowanych do wszystkich mieszkańców województwa, wpływających na wzrost wiedzy oraz zmianę zachowań i postaw w kluczowych obszarach, w szczególności: aktywności obywatelskiej i równego traktowania, kultury i tożsamości regionalnej, środowiska i klimatu, zdrowego trybu życia, racjonalnych zachowań komunikacyjnych, cyfryzacji oraz przedsiębiorczości
- Stymulowanie inicjatyw na rzecz wzmocnienia różnorodności kulturowej oraz rozwijania kompetencji kulturowych
- Utworzenie regionalnego systemu kształtowania i zarządzania rozwojem przestrzeni publicznych → **przedsięwzięcie strategiczne: „Przestrzeń dla aktywności”**
- Zapewnienie wsparcia merytorycznego dla JST w zakresie rewitalizacji zdegradowanych obszarów miast

■ OCZEKIWANIA WOBEC RZĄDU:

- Wzmocnienie kompetencji samorządów województw w zakresie kształtowania polityki miejskiej oraz rewitalizacji w JST

DZIAŁANIA

- 1) przyjęcie projektu RPS przez ZWP → 21 stycznia 2021
- 2) konsultacje społeczne → 5 marca 2021
- 3) ocena oddziaływania na środowisko – konsultacje → czerwiec 2021
- 4) przyjęcie RPS przez ZWP → 8 lipca 2021

strona www. strategia2030.pomorskie.eu

adres e-mail do kontaktu: rps-spoleczenstwo2030@pomorskie.eu

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ